

De vertrekhal

Columns - 8 juni 2021 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

Het is een lange rij, die door het stilgelegde Berlijnse vliegveld Tegel kronkelt. Ik heb hier vaak gestaan als ik op vakantie ging; de bordjes uit die dagen hangen er nog: 'Departure'. Nu wachten we op een heel ander vertrek - het vertrek uit de lockdown. Aan het eind van de rij krijg ik mijn corona-vaccinatie. En even denk ik weer: heeft Duitsland het dan tóch beter gedaan dan Nederland?

Kort geleden buitelden de zwaarmoedige commentaren in de Duitse media nog over elkaar. Niets lukte, alles ging te langzaam, de ondergang naderde - en nu loopt het dan toch. Zelfs de rij gaat snel vandaag, en bij de incheckbalie krijg ik onverwacht ook nog de favoriete vaccinatie toegewezen, die men hier niet naar het Amerikaanse Pfizer maar met nauwelijks verholen nationale trots naar de Duitse uitvinder noemt: BioNtech.

Een Duitse soldaat wacht me bij het prikkamertje op. Hij maakt grapjes, verontschuldigt zich voor zijn Bundeswehr-uniform - 'dat ligt toch gevoelig hier' -, en begint na het horen van mijn accent een verhaal over zijn mooie herinneringen aan zijn uitwisselingsjaar op een school in Zaandam. 'Die groene huisjes? Nee, dat is alleen een cliché', legt hij me uit.

Maar cliché's hebben in het corona-jaar juist nieuwe geldigheid gekregen. Afgelopen maand vroegen maar liefst twee Duitse tv-programma's me of ik Nederlands coronabeleid kon uitleggen. De foto's van geopende Nederlandseterrassen stroomden de Duitse persbureau's binnen, terwijl de besmettingscijfers bijna drie keer zo hoog waren als in Duitsland: hoe kon dat? Was dat toch weer die veelbezongen Nederlandse 'komt-wel-goed'-*Lockerheit*, die dus ook een schaduwzijde bleek te hebben?

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

Nooit eerder heb ik me zo 'verduits't gevoeld als het afgelopen jaar - net als meer Berlijnse Nederlanders, die elkaar vertwijfeld opbelden als ze voor hun werk het rode gebied in moesten: 'Begrijp jij nog wat ze daar doen?' De Duitse 'voorzichtige' aanpak voelde logischer: allemaal een FFP2-masker op, allemaal

sneltesten, eerst vaccineren en daarna pas weer het terras op.

Maar als ik me echt probeer te verdiepen in de vraag wie het beter deed, weet ik het toch niet meer zo zeker. Met 17 duizend corona-doden in Nederland en 87 duizend in Duitsland, lijkt tussen de twee landen procentueel niet zoveel verschil te liggen. Nog moeilijker meetbaar zijn de langetermijn-gevolgen van het verschillende beleid. Mijn dochter, die naar een Duitse basisschool gaat, is een halfjaar voornamelijk thuis gebleven en had de laatste maanden 'wisselonderwijs', met masker op het schoolplein. Haar Nederlandse nichtje van dezelfde leeftijd ging ondertussen wel gewoon naar school, ongemaskerd, en had dus een normaler leven.

Wat is beter? Voor Duitse begrippen is het niet logisch om maandenlang het nut van mondklappers te ontkennen en bij iedere daling van de cijfers direct te roepen dat het nu toch echt beter wordt. Voor Nederlandse begrippen is het niet logisch om stedelingen te verbieden een huisje op het land te huren (*Beherbergungsverbot*) of bij een incidentie van 120 besmettingen (per 100.00 inwoners per zeven dagen - red.) collectief te doen alsof de ondergang nadert.

De Berlijnse arts komt het kamertje binnen. Even wil ik spontaan de Duitse degelijkheid gaan bezingen, maar hij spreekt nauwelijks Duits; hij is Indisch. Passen cultuurclichés überhaupt nog wel? Aan het eind van de derde golf zit men in Berlijn net als in Amsterdam weer op terrasjes, de scholen zijn in beide landen weer open, en sokken kan je ook in de Duitse winkel weer kopen zonder eerst een sneltest-staafje in je neus te laten zetten. Maar het cultuurverschil blijft, ook in de versoepeling: in Duitsland versoepelt men pas met een *7-Tage-Inzidenz* onder de dertig, in Nederland al bij 120.

Het is voorbij. Een beetje trillerig volg ik de bordjes terug door de vervallen vliegveldgangen naar de hal: 'Aankomst' staat er. Ja, na bijna een jaar heb ik weer zin in een zomer met Hollandse *Lockerheit*, maar ik merk dat ik die pas aankan met voldoende Duitse voorzichtigheid.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/44226/de-vertrekhal>